

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره نهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۱/۴/۱۷

شماره چاپ ۱۰۴

شماره ثبت ۹۸

یک فوریتی

طرح رفع موانع اجرایی قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی
و نحوه مجازات متخلفان

(یک فوریت این طرح در جلسه علنی روز یکشنبه

مورخ ۱۳۹۱/۴/۴ به تصویب رسید.)

کمیسیونهای ارجاعی

اصلی: اجتماعی

فرعی: عمران - قضائی و حقوقی

معاونت قوانین

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

باتوجه به تصویب قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی در سال ۱۳۸۶ و اجرای رسمی آن از سال ۱۳۸۹ به جهت محدود کردن اجرای قانون در ظرف سهمیه و حتی اجرای این قانون در اندازه نصف سهمیه‌هایی که خود معین کرده‌اند و افزودن برخی دستورالعمل‌های دست و پاگیر نظیر شرایط احراز برای آن دسته از کارگران ساختمانی که پیش از اجرای قانون مشمول قانون تأمین اجتماعی بوده‌اند و نادیده گرفتن قانون که فقط کارت و دارا بودن آن را شرط بیمه شدن می‌داند باعث نارضایتی‌های متعددی برای این قشر عظیم و شریف شده است.

برای پایان دادن به این مشکلات که باعث ناامیدی و رنجش کارگران عزیز ساختمانی گردیده طرح زیر با قید دوفوریت تقدیم می‌گردد.

قاضی پور - عباسپور - محبوب - تأمین - نظری مهر - بانوج لاهوتی - بیرانوند - جدگال - فرهنگی - غلام محمد زارعی - عباسعلی منصوری - سبحانی فر - سیدعنایت اله هاشمی - کامران - سعیدی - هاشوری - علوی - محمدی - جعفرزاده - نقوی - دامادی - عبدالرضا عزیززی - مصری - نبی اله احمدی - محمد مهدی برومندی - حاجی

طرح رفع موانع اجرایی قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی و نحوه مجازات متخلفان

ماده واحده - صندوق تأمین اجتماعی مکلف است مطابق اصل (۲۹) قانون اساسی و قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی نسبت به لغو تمامی دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌ها و سهمیه‌هایی که مانع از اجرای دقیق و برخورداردی همه کارگران ساختمانی از قانون مذکور می‌گردد اقدام نماید.

تبصره - هر شخص حقیقی یا حقوقی که به هر شکلی مانع از اجرای فوری و کامل قانون مذکور و نیز این قانون گردد برابر رأی مراجع و محاکم صالحه محکوم به غرامتی معادل حق بیمه سهم کارگر و کارفرما و زیانهای وارده مادی اعم از هزینه‌های درمان یا از کارافتادگی و سایر حمایت‌های مطروحه در قانون تأمین اجتماعی می‌گردد.

سوابق

اصل بیست و نهم:

برخورداری از تأمین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، از کار افتادگی، بی سرپرستی، در راه ماندگی، حوادث و سوانح، نیاز به خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبتهای پزشکی به صورت بیمه و غیره، حقی است همگانی. دولت موظف است طبق قوانین از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایتهای مالی فوق را برای یک یک افراد کشور تأمین کند.

قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۸۶/۸/۹

ماده ۱- کارگران شاغل در کارهای ساختمانی اعم از ایجاد یا توسعه ساختمان، تجدید بنا، تعمیرات اساسی و یا تخریب مربوط به ساختمان و به ترتیب مندرج در این قانون با نام‌نویسی و اخذ کد ملی نزد سازمان تأمین اجتماعی بیمه می‌شوند.

تبصره- کارگران شاغل در کارهای ساختمانی تا زمان تحت پوشش قرار گرفتن به موجب این قانون، کماکان از حیث خدمات مشمول قانون بیمه اجباری کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۵۲ و اصلاحات بعدی آن هستند و در صورت احراز شرایط از مزایای قانون یاد شده برخوردار خواهند شد.

ماده ۲- کارگران شاغل در کارهای ساختمانی در موارد زیر از شمول این قانون خسارج و کماکان تابع قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و اصلاحات بعدی آن هستند:

۱- وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت، مؤسسات عمومی غیردولتی، شهرداریها، بانکها و مؤسسات عام‌المنفعه و نیز کارخانجات دارای پروانه بهره‌برداری اعم از این که انجام کار را به پیمانکار واگذار نمایند یا رأساً انجام دهند.

۲- در مورد آن دسته از کارهای ساختمانی مشمول این قانون که انجام آنها از طریق انعقاد پیمان به پیمانکار واگذار می‌شود حق بیمه کارگران پیمانکار براساس ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی وصول خواهد شد.

ماده ۳- وزارت کار و امور اجتماعی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای) موظف است نسبت به فراخوان و آموزش کارگران شاغل در کارهای ساختمانی اقدام و کارت مهارت فنی برای آنها صادر نماید.

تبصره ۱- زمانبندی، شرایط و ترتیب صدور، تمدید، تعلیق و کارت مهارت فنی و نحوه

شناسایی کارگران شاغل در کارگاههای ساختمانی موضوع این ماده و اشتغال آنها در طول دوره اعتبار کارت، طبق آئین نامه‌ای خواهد بود که مشترکاً توسط وزارتخانه‌های رفاه و تأمین اجتماعی، کار و امور اجتماعی، مسکن و شهرسازی و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲- کارگران شاغل دارای کارت مهارت فنی معتبر از تاریخ نام‌نویسی در سازمان تأمین اجتماعی مبتنی بر کد ملی مشمول مقررات این قانون هستند و از تعهدات آن بهره‌مند خواهند شد.

ماده ۴- تعهدات موضوع این قانون شامل موارد زیر است که به بیمه شده در صورت احراز شرایط ارائه خواهد شد:

الف - حوادث و بیماریها.

ب - غرامت دستمزد.

ج - از کارافتادگی.

د - بازنشستگی.

هـ - فوت.

تبصره- افراد خانواده بیمه شده جهت برخورداری از خدمات موضوع بند(الف) این ماده طبق ماده(۵۸) قانون تأمین اجتماعی و در مورد بازماندگان طبق مواد(۸۱) و(۸۲) قانون یاد شده تعیین می‌گردند.

ماده ۵- در مواردی که انجام کارهای ساختمانی مستلزم اخذ پروانه می‌باشد، مراجع ذی‌ربط مکلفند صدور پروانه را منوط به ارائه رسید پرداخت حق بیمه برای هر مترمربع سطح زیر بنا معادل چهاردرصد ($\frac{4}{100}$) حداقل دستمزد ماهانه سال درخواست پروانه به حسابی که سازمان تأمین اجتماعی اعلام خواهد کرد، نمایند.

تبصره ۱- در صورتی که حوادث ناشی از کار منجر به مصدومیت، فوت یا از کارافتادگی گردد ولی متقاضی با وجود الزام به گرفتن پروانه نسبت به اخذ آن اقدام ننموده باشد، سازمان تأمین اجتماعی علاوه بر حق بیمه موضوع این قانون جریمه‌ای به‌طور مقطوع معادل بیست و پنج درصد ($\frac{25}{100}$) اصل حق بیمه محاسبه و وصول خواهد کرد.

تبصره ۲- مبالغی که موقع صدور پروانه طبق مقررات این ماده پرداخت می‌گردد، در محاسبه حق بیمه کارگران پیمانکار موضوع بند (۲) ماده (۲) این قانون محسوب خواهد گردید.

ماده ۶ - حق بیمه سهم بیمه شده معادل هفت درصد (۷٪) دستمزد ماهانه‌ای خواهد بود که طبق ماده (۳۵) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ برای کارگران تعیین می‌شود.

تبصره - دولت مکلف است معادل سه درصد (۳٪) مأخذ کسر حق بیمه موضوع این ماده به عنوان سهم مشارکت خود به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید، همچنین باتوجه به تعداد افراد تحت پوشش، همه ساله با اعلام سازمان تأمین اجتماعی سهم مشارکت خود را در بودجه کل کشور منظور و به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید.

ماده ۷ - بیمه شده مکلف است حق بیمه خود را به ترتیبی که سازمان تأمین اجتماعی تعیین می‌نماید پرداخت نماید.

تبصره - در صورت عدم پرداخت حق بیمه موضوع این قانون، سازمان طبق اختیارات مندرج در قانون تأمین اجتماعی برای وصول حق بیمه اقدام خواهد نمود.

ماده ۸ - نقل و انتقال سابقه پرداخت حق بیمه موضوع این قانون فی مابین صندوقهای بیمه و بازنشستگی بر اساس قوانین مربوط انجام می‌شود.

ماده ۹ - چگونگی استفاده از خدمات درمانی، مدت و شرایط و میزان غرامت دستمزد برای حوادث ناشی از کار، تعیین درصد از کارافتادگی، چگونگی تشخیص حوادث ناشی و غیرناشی از کار، شرایط پرداخت غرامت نقص مقطوع و برقراری مستمری جزئی و کلی، نحوه محاسبه و میزان آن و تغییر درجه از کارافتادگی جزئی و کلی تابع مقررات قانون تأمین اجتماعی خواهد بود.

ماده ۱۰ - مشمولان این قانون در صورت دارا بودن یکی از شرایط زیر می‌توانند درخواست بازنشستگی نمایند:

۱- داشتن حداقل سابقه مقرر در قانون تأمین اجتماعی و شصت سال تمام سن.

۲- داشتن سی و پنج سال کامل سابقه پرداخت حق بیمه.

تبصره - میزان مستمری بازنشستگی طبق قانون تأمین اجتماعی تعیین می‌شود.

مستمری از کار افتادگی جزئی و کلی، نحوه محاسبه و میزان آن و تغییرات درجه از کارافتادگی جزئی و کلی تابع مقررات قانون تأمین اجتماعی خواهد بود.

ماده ۱۱ - شرایط بیمه شده متوفی، بازماندگان واجد شرایط بیمه شده متوفی، نحوه برقراری مستمری بازماندگان و سهم مستمری هر یک از آنان طبق قانون تأمین اجتماعی خواهد بود.

ماده ۱۲ - در صورتی که ثابت شود وقوع حادثه ناشی از کار مستقیماً ناشی از عدم رعایت مقررات حفاظت فنی کارفرما می‌باشد، سازمان تأمین اجتماعی طبق مقررات این قانون (ماده ۶۶ قانون تأمین اجتماعی و تبصره‌های آن) هزینه‌های مربوط را طبق ماده (۵۰) قانون تأمین اجتماعی از کارفرما مطالبه و وصول خواهد نمود.

ماده ۱۳ - کلیه وزارتخانه‌ها، دستگاهها، نهادها، شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت، شهرداریها و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و مراجع صدور پروانه ساختمان مکلف به همکاری با مجریان این قانون می‌باشند.

ماده ۱۴ - از تاریخ تصویب این قانون آن دسته از مواد قانون بیمه اجباری کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۵۲ و سایر قوانینی که با این قانون مغایر است لغو می‌گردد.

قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۸۶

مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۱۴

ماده واحده - ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۳۸۶/۸/۹ به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

ماده ۵ - در مواردی که انجام کارهای ساختمانی مستلزم اخذ پروانه می‌باشد مراجع ذی‌ربط مکلفند صدور پروانه را مشروط به ارائه رسید پرداخت حق بیمه برای هر متر مربع نمایند. حق بیمه متعلقه برای هر متر مربع زیر بنا بر اساس حداقل دستمزد ماهیانه مصوب شورای عالی کار و بر مبنای ارزش معاملاتی املاک و متراژ و طبقات موضوع ماده (۶۴) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن، سطح زیر بنا و سایر شاخصهای ارزش‌گذاری منطقه‌ای اعم از شهری و روستایی با توجه به ضریب محرومیت آنها طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و با هماهنگی سایر دستگاههای ذی‌ربط تهیه و حداکثر ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. در هر صورت نرخ حق بیمه با توجه به شاخصهای مورد اشاره در آئین‌نامه موصوف نباید بیش از چهار درصد (۴٪) حداقل دستمزد ماهیانه مصوب شورای عالی کار باشد.

قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور (مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰)

۱۱- مبلغ حق بیمه متعلقه برای هر مترمربع زیربنا موضوع ماده (۵) اصلاحی قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی یا رعایت سقف چهار درصد (۴٪) مذکور در ماده یادشده مجموعاً در سال ۱۳۹۱ به اندازه یک درصد (۱٪) نسبت به سال ۱۳۹۰ افزایش می‌یابد و از زمان تصویب این قانون لازم‌الاجراء است.